

Puigdemont i CUP: pilota endavant

«Sorprèn que en una legislatura en què teòricament s'ha de produir la desconexió de l'estat espanyol, la gran preocupació del govern sigui aprovar uns pressupostos autonòmics»

Des de les eleccions del passat 27 de setembre, la política catalana sembla viure al límit de manera permanent. El resultat dels comicis va dibuixar un panorama complex, en què Convergència i Esquerra, units en el fràgil artefacte de Junts pel Sí, depenen de forma exclusiva de la CUP. Tot plegat, en un context en què l'independentisme no va superar el 50% dels vots però va assolir la majoria absoluta d'escons.

Junts pel Sí i la CUP, a manca d'aliances alternatives al Parlament vist el caràcter plebiscitari de la convocatòria, es van veure obligats a posar-se d'acord a risc de donar per mort el procés sobiranista. I així va començar una dura negociació de tints caïnites. La reedició electoral va salvar-se a última hora arran del denominat ?pas al costat? d'Artur Mas. Un gest al que l'expresident va resistir-se fins al final, tot i que la lectura realista dels resultats del 27-S deixava clar que Convergència hauria de ceder -i molt!- per formar govern. Una dada que sovint s'ignora: dels 72 diputats electes del 27-S, només 30 poden comptar-se estrictament a les files de l'antiga CDC. La resta se'ls reparteixen ERC (20), la CUP (10) i una dotzena d'independents amb un marcat accent social.

La resistència fins a l'últim minut de Mas a deixar pas a un candidat alternatiu va tenir com a conseqüència un acord feble, precipitat i molt vague, en què cadascuna de les parts va interpretar el que més convenia als seus interessos. Vist amb la perspectiva del temps, no s'entén gaire la roda de premsa en la qual Mas va presentar l'acord com una mena d'humiliació pública als cupaires, explicant que dos diputats de la CUP s'incorporaven al grup de Junts pel Sí per ?corregir? les urnes. Les conseqüències d'aquest acord tancat a correuita i mal explicat no van trigar a fer-se evidents. Al llarg de l'últim any, segons assenyalen fonts parlamentàries, Junts pel Sí ha perdut un centenar de votacions com a conseqüència de la manca de suport de la CUP. La més important, el "no" a la tramitació dels pressupostos.

El veto de la CUP als comptes de Junts pel Sí va posar de nou la legislatura al límit. Les eleccions semblaven inevitables, però Puigdemont va xutar pilota endavant i es va treure de la màniga un nou as: la presentació d'una qüestió de confiança que es votarà el proper 28 de setembre, en què la CUP haurà de dir si ratifica o no el seu suport al govern. Davant d'aquest panorama, el més lògic hauria estat que vist que la qüestió de confiança és conseqüència de la negativa de la CUP a aprovar els pressupostos, els diferents partits independentistes haguessin aprofitat els mesos de juliol, agost i setembre per negociar intensament i arribar a algun tipus d'acord sobre els comptes en vistes a la votació del 28-S. Però no ha estat així.

Així les coses, la CUP ha dit aquesta setmana -a les portes d'una nova Diada- que votarà a favor de la qüestió de confiança a Puigdemont. Però sobre els pressupostos no hi ha res tancat, perquè la formació anticapitalista entén que una cosa és l'aval al full de ruta de Junts pel Sí en tot el que fa referència al procés, i una altra molt diferent l'aprovació dels comptes (de fet, en el full de ruta de Junts pel Sí els pressupostos no hi figuren). Amb la qual cosa la política catalana pot trobar-se ben aviat amb un nou atzucac: es podria donar el cas que després d'avaluar Puigdemont, no hi hagués, en canvi, acord pels pressupostos de 2017 la propera tardor.

A Junts pel Sí hi ha qui creu que, de la mateixa manera que el pas al costat de Mas havia de comportar l'aprovació automàtica dels pressupostos per part de la CUP, ara el "sí" a la qüestió de confiança també l'ha de dur incorporat. D'això se'n diu ensopegar dos cops amb la mateixa pedra, perquè de la mateixa manera que en l'acord de gener de 2016 no hi constava específicament la

qüestió dels pressupostos, tampoc sembla que ara hagi de passar quelcom semblant. La CUP, partidària del materialisme històric, és poc procliu a fer actes de fe. Si Convergència o Esquerra consideren que l'aval a Puigdemont equival automàticament a avalar els pressupostos, és possible que s'equivoquin de nou.

Hi hauria hagut, però, un camí més lògic: que la CUP i Junts pel Sí haguessin negociat durant l'estiu els pressupostos de 2017, i que aquests haguessin estat aprovats conjuntament amb la qüestió de confiança. Un camí molt més racional que no el que s'emprendrà ara, i que podria situar el país de nou a les portes d'unes noves eleccions en cas que finalment no hi hagi acord. Perquè si la CUP de nou tomba els comptes, és d'esperar que no hi hagi cap altre camí que la convocatòria d'uns nous comicis, doncs no tindria gaire sentit plantejar una nova qüestió de confiança.

Més enllà del sainet polític, el que crida poderosament l'atenció és que en una legislatura en què teòricament s'ha de produir la desconexió política de l'estat espanyol, la principal preocupació del govern giri a l'entorn d'aprovar uns comptes autonòmics.